

Kamu bankalarından SANAYİCİYE CAN SUYU

MİTHAT YURDAKUL Muğla

Sanayicilerin finansmana erişim sorunlarının çözümü için banka yöneticileri ile reel sektör temsilcileri bir araya geldi. Kamu bankalarının yöneticileri sanayiciye can suyu olmak için kredi musluklarını sonuna kadar açtıklarını kaydetti.

ASO Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı'nda konuşan ASO Başkanı **Seyit Ardıç**, ABD Başkanı Donald Trump'ın

Seyit Ardıç

açıkladığı gümrük vergilerini ise Türkiye'nin avantaja çevirebileceğini belirterek, Türkiye'nin coğrafi konumu, genç ve dinamik iş gücü, gelişen sanayi altyapısı ve lojistik avantajlarıyla dünyanın yeni üretim üslerinden biri olma potansiyeline sahip olduğunu kaydetti. Ardıç, "İtalya'nın altından Suudi Arabistan'a kadar

uzanan coğrafyada en büyük sanayi üssüyüz. Bu potansiyeli iyi kullanabilmemiz için reel sektöre daha fazla ağırlık vermeli, yüksek teknoloji ve katma değerli üretime yoğunlaşmalı, beşeri sermayemizi çok daha verimli kullanmalıyız" dedi.

Seçici kredileri ön planda

Türkiye Halk Bankası Genel Müdür Yardımcısı Yalçın Madenci, kamu bankalarının finansmana erişim konusunda çalışmaları olduğunu anlattı. Ziraat Bankası Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Şükrü Taşcı da son dönemde devletin ekonomi politikalarıyla uyumlu hareket etmek için seçici kredileri ön plana çıkardıklarını dile getirdi. Türkiye Vakıflar Bankası Genel Müdür Yardımcısı Hazım Akyol, sanayicilerin yanında olduklarını ifade etti. Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Çağrı Altındağ da geçen yıl 48.7 milyar dolarlık destek sağladıklarını söyledi.

Bazı firmalar, Türk Eximbank'ın ihracatçıyı desteklemek için verdiği krediyi yüksek faiz getirisi için vadedi hesaba yatırıyor.

Sefer LEVENT

'AMACI DIŞINDA KULLANMAYIN'

■ Yani al düşük faizli döviz kredisini, yatır yüksek faizli TL mevduata, koy kârını cebe... Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Altındağ'ın "Krediyi kredi gibi kullanın. Bu finansmanı amacı dışında değerlendirmek risk taşıyor" uyarısını yaptığı sistemin nasıl işlediğinin detaylarını yazdım. » 5

Mustafa
Çağrı Altındağ

EKONOMİ NOTLARI

Sefer
LEVENT

slevent@hurriyet.com.tr

HAFTASONU Dalaman-Sarıgerme önemli bir zirveye ev sahipliği yaptı. Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) düzenlediği Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı'na kamu bankalarının ve Türk Eximbank'ın üst düzey yöneticileri katıldı. **ASO Başkanı Seyit Ardıç**'in moderatörlüğünü yaptığı oturumda sanayicilere bankaların güncel kredi politikaları hakkında önemli bilgiler verildi. Oturumda en ilginç ayrıntıyı paylaşan isimse **Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Çağrı Altındağ**'dı. Konuşmasını ayrıntılı olarak paylaşacağım ama önce gelin bir durum tespiti yapalım.

Türkiye bir süredir yüksek enflasyonla mücadele etmeye çalışıyor. Enflasyon rakamları tam olarak hedeflenen düzeyde olmasa da düşüş eğiliminde. En azından bazı ürünlerin fiyatlarında eskisi gibi korkunç artışlar gözlenmiyor. Hayat hâlâ pahalı ama fiyatların istikrara kavuşacağına ilişkin umutlar da yok değil.

Enflasyonla mücadelenin en etkin unsurlarından biri ise döviz kurlarında istikrar. Türkiye'de uzun zamandır dolar kuru aylık olarak yüzde 2.5 düzeyinde bir artışla yükseliyor. Merkez Bankası dolar kurunun daha fazla yükselmemesi ve talep görmemesi için gerektiğinde rezervlerini eritmeyi bile göze alarak mücadele ediyor. Son dönemde içeride ve dışarıda yaşanan gelişmeler nedeniyle gözünü kırpmadan milyarlarca dolar sattı. **'Başarılı oldu mu'** dersiniz, bardağın dolu tarafından baktığımızda kur artışında istikrarın sürmesi ve talebin azalması nedeniyle 'rezervdeki erimeyi' bir tarafa bırakırsak, 'evet' derim. Yukarıdaki tespitleri

İhracatçı görünümlü faiz uyanığı firmalar

hatırlatmamın nedeni Merkez Bankası'nın son dönemdeki politikası nedeniyle özellikle dolar kurunun önümüzdeki dönemde nasıl hareket edeceği üç aşağı beş yukarı tahmin edilebiliyor. Euro ise bunlara ilave olarak pariteye göre biraz daha serbest dalgalanıyor.

İşte tam bu noktada anlaşılıyor ki kurlardaki bu öngörülebilir hava bazı firmalar için yeni bir kazanç kapısı olmuş. Nasıl mı?

Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Çağrı Altındağ'ın oturumda verdiği bilgilere göre ihracatçıyı desteklemek için kurulan ve finansman desteği sağlayan **Eximbank, geçen yıl 24.1 milyar doları nakdi kredi, 24.6 milyar doları da alacak sigortası olmak üzere 48.7 milyar dolarlık destek sağlamış.** Ancak gelin görün ki bazı firmalar, yabancı para cinsinden sağladıkları kredileri swap işlemleriyle Türk Lirası'na çeviriyormuş. Hatta bunun için özel excel tabloları da kullanıyorlarmış. Altındağ konuşmasında sanayiciyi net bir şekilde uyarıyor:

"Krediyi kredi gibi kullanın. Firmalara sağlanan finansmanı amacı dışında değerlendirmek risk taşıyor."

Altındağ'ın verdiği bilgiler kritik önemde. Anlaşıyor ki bu firmalar

ihracatlarının finansmanı için Eximbank'a başvurmuşlar. Döviz cinsinden kredilerini almışlar. Sonra swap işlemleriyle TL'ye dönmüşler. Aslında buraya kadar her şey normal. Krediyi TL'ye döndürebilirler, bu kaynakla maaş ödeyebilirler, yeni mal tedarik edebilirler, enerji faturalarını ödeyebilirler, hammadde borçlarını kapatabilirler vs. Yani özetle bu kaynağı faaliyetlerinde kullanabilirler. Ama onlar ne yapmışlar? Aldıkları gibi götürüp TL olarak yüksek faizli vadeli hesaba yatırmışlar. **Yani al düşük faizli döviz kredisini, yatır yüksek faizli TL mevduata, koy kârını cebe...** Anlaşılan ihracata destek diye alınan krediler maalesef amacına uygun kullanılmamış.

Peki bu işin riski yok mu? Elbette var. **Kurda geçmişte çok kez yaşadığımız öngörülemeyen bir hareket bütün hesapları alt üst eder.** Kâr peşinde koşan şirket kat be kat zarar edebilir. Ayrıca bu firmalar tespit edilebilirse bir daha bu tür kredilere erişimleri de engellenebilir.

SIHİRLİ EXCEL TABLOSU

● **TÜRK Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Çağrı Altındağ**'ın konuşmasında dikkat çektiği bir de excel tablosu var. O anlatmamış ama bu tablo ile ilgili ayrıntıları ben aktarayım. Bir tarafa alınan döviz kredisinin vadesi, taksidi, ana parası vs ile ayrıntılı olarak yazılıyor. Diğer tarafa ise vadeli mevduattaki para ve vadesi ile elde edilecek getiri. İşte o excel tablosu firmaya tüm bu işlemler sonunda ne kadar kâr edeceğini söylüyor. Banka, vade, faiz vs tercihi buna göre yapıyor.

Faiz %80'e vurdu! KGF nerede kaldı?

EDİTÖRDEN

Hakan Glağ

hakanguldag@nbe.com.tr

Politika faizinin bu ay %40'a inmesi bekleniyordu. 19 Mart'tan sonraki olağanüstü döviz talebi, Merkez Bankası'nı faiz artışına mecbur bıraktı. Likiditeyi baskı altına aldı. Nakit akışı daraldı, kredi almak zorlaştı. Reel sektör bunaldı!

GEÇEN hafta manşete taşıdığımız **Yener Karadeniz** imzalı haberde, iş dünyası temsilcileri 'Bu faizlerle üretim yapmak mümkün değil' diyordu. Bu süreçte 81 ilin tüm oda başkanlarının dinleyen **TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu**; "En büyük sorun finansmana erişim" diye açıkladı. Dün, Ankara Haber Müdürümüz **Hüseyin Gökçe**'nin bildirdiğine göre, **ASO Başkanı Seyit Ardıç**; "Bu faizlerle bırak yatırımları üretim bile yapamıyoruz" diyor.

'Merkez Bankası faizi' yeniden 49'a çıktı. **ATO Başkanı Gürsel Baran** bir süredir; "Politika faizindeki indirimleri aynı oranda ticari kredi faizlerine yansıtmayan" bankaların 'bu kez de faiz artırımını yansıtmamalarını' istiyor. Durum ise tam tersi geliyor. Kredibilitesi en yüksek firmalara önerilen faiz yüzde 52-53. Ortalama 55. **Besfin CEO'su** finansal danışman **Ferda Besli**, kredile-

rin şirketlere maliyetini hesapladı; yüzde 73,7. İlan edilen faizle ödenen faiz arasında yaklaşık 20 puan fark var! Biz de bu çarpıcı analizi dün manşete taşıdık. Dünkü manşetimize teşekkür eden bir reel sektör temsilcisi, konunun bir başka boyutunada dikkat çekti:

"Firmalarımızın finansal matematiği zayıf. Tabela faizini ödeyeceğini düşünüyor. Oysa, **BSMV**'siydi, masrafiydi, komisyonuydu, iki gün mevduatta kalsın ricasıydı derken, maliyet çok yükseliyor. Siz doğru hesap yapmışsınız. Hatta, çoğu firmamızdan yüzde 57-58 faiz istendiğini ve çoğunun faiz ödemesini her ay yaptığını hesaba katarsanız, kredinin maliyeti yüzde 80'e vuruyor. 10 milyon lira kredi aldıysak, şirketimizin kasasından 18 milyon lira çıkacak!"

Arkasından da ekledi; "Ha, sahi **KGF** kredisi çıkacaktı. Sadece hammadde alınmasına müsaade edilecekti. Ne oldu o iş?"

◆ **Seyit Ardıç**, enflasyonla mücadelede kontrolün kaybedilmemesi gerektiğini ancak sanayicinin dayanacak gücü kalmadığını söyledi

“Yatırımcılar için uygun iklimi tesis etmeliyiz”

✓ **ASO Yönetim Kurulu Başkanı Seyit Ardıç**, “Sanayi sektörü teknofeodal düzenin etkisi altında belirgin bir dönüşüm yaşıyor. Endüstri 4.0, yapay zeka, otomasyon, büyük veri gibi teknolojik yeniliklerle sanayi üretimi hızla dijitalleşiyor” dedi

HABER MERKEZİ

Ankara Sanayi Odası (ASO) 2025 yılı Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı Muğla Dalaman’da yapıldı. ASO Yönetim Kurulu Başkanı **Seyit Ardıç**’ın güncel ekonomik gelişmeleri değerlendirdiği ve sanayicilerin beklentilerini dile getirdiği açılış konuşmasında küresel ekonomik gelişmelere değindi. ABD Başkanı Trump’ın açıkladığı gümrük vergisi tarifelerine dikkat çeken Ardıç, “Yarın ne açıklayacağı konusunda ise hiç kimse bir öngöründe bulunamıyor. Belirsizlikler her geçen gün artıyor ama şurası bir gerçek ki, artık hiçbir şey eski gibi olmayacak. Dünya ticareti artık çoklu belirsizliklerin olduğu yepyeni bir döneme giriyor, korumacılık ve tedarik zinciri de

yeniden şekilleniyor” dedi.

Trump’ın gümrük tarifelelerinde Türkiye’ye en düşük oran olan yüzde 10’un uygulanacağını hatırlatan Ardıç, “Avrupa ve Çin’e uygulanacak yüksek tarifeler bizim için bir fırsat doğurabilir. Ama bu avantajı kullanabilmemiz adına yapmamız gerekenler var” dedi. Dünyanın tüm gelişmiş ülkelerinin, yeniden şekillenen dünya ekonomisine adapte olmak için yeni ekonomi politikaları geliştirdiğine dikkat çeken Ardıç, “Ülke olarak bizim de ülke gündemimizin ilk sırasında, yeniden şekillenen dünya ekonomisinden daha fazla pay almak ve sürdürülebilir kalkınmamıza odaklanmamız olmalı. Ekonomide güven algısına zarar verecek her türlü gelişmenin uzatılmasında kalmalıyız, yatırımcılar için

uygun iklimi tesis etmeliyiz” diye konuştu.

“Politika faizinin %40’a düşmesini bekliyorduk”

Son bir ayda yurt içinde yaşanan gelişmelerin enflasyon beklentilerini olumsuz etkilediğini söyleyen Ardıç, “Merkez Bankası Aralık 2024’te başladığı faiz indirim döngüsünü sonlandırdı. . Yeni ekonomi yönetiminin başlattığı dezenflasyonist programla 22 aydır enflasyonla mücadele ediyoruz. Sanayiciler olarak hem yüksek enflasyonun hem de yüksek faizin ortaya çıkardığı çoklu tahribatla ayakta kalmaya çalışıyoruz. Tüm umudumuz enflasyonda iyileşmeyle birlikte faizlerin de makul seviyeye gelmesiydi. Maalesef yine başa döndük” dedi.

Mevcut durumda enflasyonla mücadelede kontrolün kaybedilmemesi gerektiğini ancak sanayicinin dayanacak gücü kalmadığını söyleyen Ardıç, şöyle devam etti: “Yüzde 60’ların üzerine çıkan bir kredi maliyeti ile sanayicinin, bırakın yatırım yapmayı, üretimine devam edebilmesi bile mümkün değil. Bu noktada; enflasyonla mücadele kapsamında uygulanan para politikasının, tüketime yönelik krediler kısıp, üretim için kullanılan kredilerin artırılması gerekiyor. Fiyat artışı sadece talep fazlalığından değil aynı zamanda arz açığından ortaya çıkar. Üretmediğimiz malın fiyatı yükselir.”

“Tekno-feodal lordlar oluştu”

Günümüzde tekno-feodalizm adında yeni bir ekonomik düzenle kapitalizmin dönüşüm sürecine girdiğini söyleyen Ardıç, “Feodal düzendeki toprak sahiplerinin yerini alan teknoloji devleri; dijital altyapılar, platformlar ve kullanıcı verileri üzerinde hâkimiyet kuruyor” dedi. Bu sürecin küresel düzeyde tekno-feodal lordların oluşmasına zemin hazırladığını ve az sayıda çok uluslu şirketin kontrolünde bulunan devasa dijital mülkiyetin, bu şirketlerin büyük hissedarlarına olağanüstü politik ve sosyal güç kazandırdığını belirten Ardıç, “Sanayi sektörü de bu teknofeodal düzenin etkisi altında belirgin bir dönüşüm yaşıyor. Endüstri 4.0, yapay zeka, otomasyon, büyük veri gibi teknolojik yeniliklerle sanayi üretimi hızla dijitalleşiyor” diye konuştu.

BAŞKAN ARDIÇ: "EKONOMİDE GÜVENİ ZEDELEYECEK ADIMLARDAN KAÇINMALIYIZ"

Ankara Sanayi Odası (ASO) 2025 yılı Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı, Muğla'nın Dalaman ilçesinde düzenlendi. ASO Yönetim Kurulu Başkanı **Seyit Ardıç**'ın güncel ekonomik gelişmeleri ve sanayicilerin beklentilerini değerlendirdiği açılış konuşmasının ardından toplantı, kamu bankalarının genel müdür yardımcılarının katılımıyla gerçekleşen "Sanayicinin Finansmana Erişimi" konulu panelle devam etti.

ASO BAŞKANI ARDIÇ: "EKONOMİDE GÜVENİ ZEDELEYECEK ADIMLARDAN KAÇINMALIYIZ"

Ankara Sanayi Odası (ASO) 2025 yılı Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı, Muğla'nın Dalaman ilçesinde düzenlendi. ASO Yönetim Kurulu Başkanı **Seyit Ardiç**'in güncel ekonomik gelişmeleri ve sanayicilerin beklentilerini değerlendirdiği açılış konuşmasının ardından toplantı, kamu bankalarının genel müdür yardımcılarının katılımıyla gerçekleşen "Sanayicinin Finansmana Erişimi" konulu panelle devam etti.

Başkan Ardiç konuşmasına 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutlayarak başladı. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışının 105. yıl dönümüne vurgu yapan Ardiç, "Demokrasinin, özgürlüğün, eşitliğin ve adaletin dayanağı ulusal egemenliktir. Bu büyük bayramı dünya çocuklarına armağan eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve tüm Milli Mücadele kahramanlarımızı rahmet ve minnetle anıyorum" dedi.

"Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak"

Küresel ekonomik gelişmelere değinen Ardiç, özellikle ABD Başkanı Trump'ın gümrük tarifelerine dikkat çekerek, "Dünya ticareti artık çoklu belirsizliklerin olduğu bir döneme giriyor; korumacılık ve tedarik zinciri yeniden şekilleniyor" ifadelerini kullandı. Türkiye'nin bu yeni dönemde

avantaj yakalayabileceğini belirten Ardiç, "Ekonomide güven algısına zarar verecek her türlü gelişmenin uzağında kalmalıyız" diye konuştu.

"Bu coğrafyada en büyük sanayi üssüyüz"

Türkiye'nin güçlü coğrafi konumu ve genç iş gücüyle, İtalya'dan Suudi Arabistan'a uzanan geniş coğrafyada en büyük sanayi üssü olduğunu vurgulayan Ardiç, yüksek teknoloji ve katma değerli üretime daha fazla odaklanılması gerektiğini belirtti. Ankara'nın savunma sanayi, makine, medikal, bilişim ve müteahhitlik sektörlerinde ön plana çıkabileceğini kaydeden Ardiç, sektör ve ülke bazlı stratejik planlamaların önemine dikkat çekti.

"Politika faizinde düşüş beklerken artışla karşılaştık"

Enflasyonla mücadelede

sanayicilerin beklentilerine de değinen Ardiç, Merkez Bankası'nın Aralık 2024'te başlattığı faiz indirim döngüsünün sona erdiğini hatırlatarak, "Sanayiciler olarak Nisan ayında politika faizinin %40'a gerilemesini bekliyorduk. Ancak faizler %49'a çıkarıldı. Bu, 9 puanlık bir artış anlamına geliyor" dedi. Sanayicilerin yüksek faiz ve yüksek enflasyonla mücadele ettiğini vurgulayan Ardiç, mevcut durumda kredi maliyetlerinin yüzde 60'ların üzerine çıktığını, bu ortamda yatırım yapmanın ve üretimi sürdürmenin giderek imkânsız hale geldiğini ifade etti.

"Gıda enflasyonu daha da ürkütücü boyutlara ulaşabilir"

Başkan Ardiç, gıda fiyatlarındaki yüksek artışa da dikkat çekti. Mart ayında gıda enflasyonunun yüzde 4,94 ile manşet enflasyonun

iki katı olduğunu belirten Ardiç, zirai don felaketinin etkilerinin önümüzdeki dönemde gıda fiyatlarını daha da artırdığını söyledi. Türkiye'nin verimli topraklarına rağmen tarım ve hayvancılıkta yaşanan sorunlara işaret eden Ardiç, "Anadolu'nun bereketli topraklarında nerede yanlış yaptık?" diyerek tarım ve hayvancılık politikalarının gözden geçirilmesi gerektiğini ifade etti.

"Su olmazsa tarım ve hayvancılık da olmaz"

Egemenliğin su, gıda ve enerji bağımsızlığıyla sağlanabileceğini belirten Ardiç, Türkiye'nin su stresi yaşayan bir ülke olduğuna dikkat çekti. Silvan Tüneli gibi projelerin önemine değinen Ardiç, su kaynaklarının etkin yönetilmesinin artık bir milli güvenlik meselesi olduğunu vurguladı.

Ardıç: Politika faizinin düşmesini bekliyorduk

Ankara Sanayi Odası (ASO) 2025 yılı Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı Muğla Dalaman'da yapıldı.

ASO 2025 yılı Meslek Komiteleri Ortak Toplantısı Muğla Dalaman'da yapıldı. ASO Yönetim Kurulu Başkanı **Sevdi Ardic**'in güncel ekonomik gelişmeleri değerlendirdiği ve sanayicilerin beklentilerini dile getirdiği açılış konuşmasının ardından toplantı, Başkan **Sevdi Ardic**'in moderatörlüğünü yaptığı ve kamu bankaları Genel Müdür Yardımcılarının katıldığı "Sanayicinin Finansmana Erişimi" konulu panelle devam etti.

ASO BAŞKANI ARDİÇ, AÇILIŞ KONUSMASINDA 23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMINI KUTLAYARAK BAŞLADI.

105 yıl önce, 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılmasıyla egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğunu belirten Başkan Ardic, "Demokrasinin, özgürlüğün, eşitliğin ve adaletin dayanağı ulusal egemenliktir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk, milletin geleceğinin çocuklar olduğu düşüncesiyle bu büyük bayramı tüm dünya çocuklarına armağan etti. Bu duygularla başta Ulu Önderimiz Atatürk olmak üzere Milli Mücadelenin tüm kahramanlarını ve şehitlerini bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum. Sadece büyük bir lider, geleceği küçük kâplere emanet eder. Dünyadaki çocuklara ithaf edilen ilk ve tek bayram olma özelliği taşıyan; 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nız kutlu olsun" dedi.

Konusmasında küresel ekonomik gelişmelere değinen Başkan Ardic, ABD Başkanı Trump'ın açıkladığı gümrük vergisi tarifelerine dikkat çekerek, "Yarın ne açıklayacağı konusunda ise hiç kimse bir öngörde bulunamıyor. Belirsizlikler her geçen gün artıyor ama şurası bir gerçek ki, artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Dünya ticareti artık çoklu belirsizliklerin olduğu yepyeni bir döneme giriyor, korumacılık ve tedarik zinciri de yeniden şekilleniyor" değerlendirmesinde bulundu.

"EKONOMİDE GÜVEN ALGISINA ZARAR VEREREK HER TÜRLÜ GELİŞMENİN UZAĞINDA KALMALIYIZ"

Trump'ın gümrük tarifelerinde Türkiye'ye en düşük oran olan yüzde 10'un uygulanacağını hatırlatan Başkan Ardic, "Avrupa ve Çin'e uygulanacak yüksek tarifeler bizim için bir fırsat doğurabilir. Ama bu avantajı kullanabilmemiz adına yapmamız gerekenler var" diye konuştu. Başkan Ardic, dünyanın tüm gelişmiş ülkelerinin, yeniden şekillenen dünya ekonomisine adapte olmak için yeni ekonomi politikaları geliştirdiğini dikkat çekerek, "Ülke olarak bizim de ülke gündemimizin ilk sırasında, yeniden şekillenen dünya ekonomisinin daha fazla pay almak ve sürdürülebilir kalkınmamıza odaklanmak olmalı. Ekonomide güven algısına zarar verecek her türlü gelişmenin uzağında kalmalıyız, yatırımcılar için uygun iklimi tesis etmeliyiz" dedi.

"BU COĞRAFYADA EN BÜYÜK SANAYİ"

ÜssüYüz"

Türkiye'nin coğrafi konumu, genç ve dinamik iş gücü, gelişen sanayi altyapısı ve lojistik avantajlarıyla dünyanın yeni üretim üslerinden biri olma potansiyeline sahip olduğunu belirten ve İtalya'nın altından Suudi Arabistan'a kadar uzanan coğrafyada en büyük sanayi üssü olduğuna dikkat çeken Ardic, şöyle devam etti:

"Bu potansiyeli iyi kullanabilmemiz için reel sektöre daha fazla ağırlık vermeli, yüksek teknoloji ve katma değerli üretime yoğunlaşmalı, beşeri sermayemizi çok daha verimli kullanmalıyız. Küresel üretim üssü olma hedefi doğrultusunda tedarik zincirinde hangi ülkeye ve sektörlerde yoğunlaşmamız gerektiğini ortaya koyan planlamalar yapmalıyız. Mesela Ankara'da savunma sanayi, makine, müteahhlik, medical, bilişim gibi sektörler ön plana çıkabilir. Bu kapsamda orta ve uzun vadeli stratejiler ortaya koymamız, bütünsel bakış açısıyla fırsatları değerlendirecek politikaları hayata geçirmemiz gerekiyor."

"POLİTİKA FAİZİNİN YÜZDE 40'A DÜŞMESİNİ BEKLİYORDUK, 9 PUANLIK ARTIŞLA KARŞI KARŞIYA KALDIK"

Enflasyonla mücadele konusunda da değinen Başkan Ardic, şunları söyledi: "Son bir ayda yurt içinde yaşanan gelişmelerin enflasyon beklentilerini olumsuz etkilediğini söyleyen Başkan Ardic, "Merkez Bankası Aralık 2024'te başladığı faiz indirim döngüsünü sonlandırdı. Aslında biz sanayiciler Nisan ayında 250 baz puanlık indirim ile politika faizini yüzde 40 seviyelerine düşeceğini bekliyorduk. Bugün geldiğimiz nokta gecelik borç verme faizinin yüzde 49 çıkmasıyla, aslında faizlerde 9 puanlık bir artış ile karşı karşıya kaldık. Yeni ekonomi yönetimimizin başlattığı deflasyonist programla 22 aydır enflasyonla mücadele ediyoruz. Biz sanayiciler hem yüksek enflasyonun hem de yüksek faizinin ortaya çıkardığı çoklu tahri-

batla ayakta kalmaya çalışıyoruz. Tüm umudumuz enflasyonda iyileşmeyle birlikte faizlerin de makul seviyeye gelmesiydi. Maalesef yine başa döndük."

Mevcut durumda enflasyonla mücadelede kontrolün kaybedilmesi gerektiğini ancak sanayicinin dayanacak gücü kalmadığını söyleyen Başkan Ardic, şöyle devam etti:

"Yüzde 60'ların üzerine çıkan bir kredi maliyeti ile sanayicinin, bırakın yatırım yapmayı, üretime devam edebilmesi bile mümkün değildir. Dünyadaki mevcut gelişmeler ülkemize küresel üretim üssü olabilmeye fırsatı beraberinde getirirken; krediye ulaşmanın ve maliyetinin yüksek olduğu bir ortamda fırsatları nasıl değerlendireceğiz? Nasıl üretim üssü haline geleceğiz? İhracat ve ithalatı nasıl arttıracacağız? Bu noktada; enflasyonla mücadele kapsamında uygulanan para politikasının, tüketime yönelik krediler kısıp, üretim için kullanılan kredilerin arttırılması gerekiyor. Fiyat artışı sadece talep fazlalığından değil aynı zamanda arz açığından ortaya çıkar. Üretmediğimiz malın fiyatı yükselebilir."

"ANADOLU'NUN VERİMLİ TOPRAKLARINDA NEREDE YANLIŞ YAPTIK?"

Başkan Ardic'in gündeminde gıda fiyatlarındaki yüksek enflasyon da vardı. Mart ayında gıda enflasyonunun yüzde 4,94 ile manşet enflasyonunun iki katı olduğuna dikkat çeken Başkan Ardic, şunları söyledi: "Yıllık gıda enflasyonumuz ise OECD'deki en yüksek ülkeden 3 kat daha fazla. Buna bir de Nisan ayında yaşadığımız ziraat don felaketinin sonuçlarını ekleyecek olursak, önümüzdeki dönemde gıda enflasyonu ne yazık ki çok daha ürkütücü boyutlara ulaşabilir. Gıda fiyatlarındaki artış, düşük ve orta gelirli halkın alım gücünü ciddi şekilde etkilerken gelir adaletsizliğini daha da belirgin hale getiyor."

Toplumsal refah üzerinde derin etkiler oluşturan gıda enflasyonu kontrol altına alınmalıdır. Halkımızın temel gıdaya erişim imkanlarının korunması için etkin politikalar geliştirilmelidir. Gıda arzının

da mutlaka güvence altına alınması gerekiyor. Tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi ve korunması, gıda arzının sağlanması bakımından kilit bir rol oynuyor. Ülkemiz coğrafyasının yüzde 30'unun tarım arazisi olmasına karşın üretim kapasitemiz ve hasılamız düşük kalıyor. Anadolu'muzun verimli topraklarında nerde yanlış yaptık, neden tarım ve hayvancılık ülkemizde halen sorun olmaya devam ediyor? Şapkamızı önümüze koyup düşünmemiz gerekiyor."

"SU OLMAZSA HAYVANCILIK OLMAZ, TARIM OLMAZ"

Egemenliğin yolunun su, gıda ve enerjinin bağımsızlığından geçtiğini vurgulayan Başkan Ardic, "Su olmayınca ot olmaz, ot olmayınca hayvancılık olmaz, et olmaz. Su olmayınca tarım olmaz, gıda olmaz. Ve ne yazık ki su zengini değil, su stresi çeken bir ülkeyiz" dedi. Türkiye'nin su stresi yaşayan bir ülke olduğu gerçeğini görerek hareket etmesi gerektiğini belirten Başkan Ardic, şunları söyledi:

"Yoksa hiç de uzak olmayan bir gelecekte su krizi yaşayan ülke olacağız. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın geçen hafta ülkemizin sulama amaçlı en büyük tüneli olacak Silvan Tüneli'nin kazı başlangıç törenindeki hitabında kullandığı ifadeleri çok değerli buluyorum. Suyun yüzyılın en stratejik ve değerli kaynağı olduğunu belirten Sayın Cumhurbaşkanımız, su kaynaklarımızı tükenme sınırına gelmeden korumanın, verimli kullanmanın ve doğru yönetimin ülkemiz için bir milli güvenlik meselesi olduğunu vurguladı. Görünen o ki, petrol ve doğalgaz için yapılan savaşlar, önümüzdeki dönemde su kaynakları için yapılacak. Bu konuda hepimize önemli sorumluluklar düşüyor. Biz sanayi sektörü olarak endüstriyel su verimliliğine yönelik attığımız ve atacağımız adımlarla ülkemizin su kütüğünün azaltılmasında gerekli irade ve sorumluluğu alıyoruz ve almaya devam edeceğiz."

"TEKNO-FEODAL LORDLAR OLUŞTU"

Günümüzde tekno-feodalizm altında yeni bir ekonomik düzenle

kapitalizmin dönüşüm sürecine girdiğini söyleyen Başkan Ardic, "Feodal düzendeki toprak sahiplerinin yerini alan teknoloji devleri; dijital altyapılar, platformlar ve kullanıcı verileri üzerinde hâkimiyet kuruyor" dedi.

Bu sürecin küresel düzeyde tekno-feodal lordların olmasına zemin hazırladığını ve az sayıda çok uluslu şirketin kontrolünde bulunan devasa dijital mülkiyetin, bu şirketlerin büyük hissedarlarına olağanüstü politik ve sosyal güç kazandırdığını belirten ASO Başkanı Ardic, "Sanayi sektörü de bu tekno-feodal düzenin etkisi altında belirgin bir dönüşüm yaşıyor. Endüstri 4.0, yapay zeka, otomasyon, büyük veri gibi teknolojik yeniliklerle sanayi üretimi hızla dijitalleşiyor" diye konuştu.

Çin ve ABD küresel teknoloji yarışında liderliklerini sürdürebilmek için kamu ve özel sektör vastasıyla büyük yatırımlar yaptıklarına dikkat çeken Başkan Ardic, Türkiye'nin yüksek teknoloji ihracatı, Ar-Ge ve inovasyon verilerini değerlendirerek şunları söyledi: "Toplam ihracatımız içinde yüksek teknoloji ürünlerin payı yüzde 3,8 ile yaklaşık yüzde 20'ler civarında seyreden küresel ortalamanın oldukça altında. Bu rakamlar, üretimdeki ürün çeşitliliğinin teknoloji odaklı büyüme dönüşümünde yeterli olmadığımızı gösteriyor. Bu bağlamda, teknolojik dönüşüm hedeflerimizi gerçekleştirmek için inovasyona dayalı daha güçlü bir strateji ve kararlı uygulamalara ihtiyaç duyulmaktadır."

Maalesef mevcut veriler Ar-Ge harcamalarında henüz istenilen seviyede olmadığımızı gösteriyor. OECD rakamlarına göre, Ar-Ge harcamalarımızın gayri safi yurt içi hasılamıza oranı, benzer gelişmekte olan ülkelerle kıyaslandığında düşük kalıyor.

Ar-Ge harcamalarının Gayri Safi Yurtiçindeki payı 2023'te 1,42 seviyesinde. Bu oran yüzde 2,2 olan Avrupa Birliği ortalamasının da oldukça altında. Megaretir olarak adlandırılan gelişmelere yönelik hem yenilikçi hem de proaktif politikalar geliştirmek üzere, mevcut durumu ve geleceğe yönelik perspektifi ortaya koymamız gerekiyor."

"ASO TEKNOLOJİ ÜSSÜ FİZİBİLİTESİ TAMAMLANDI"

Ankara Sanayi Odası'nın bu noktada çalışmalarına başladığı ASO Teknoloji Üssü projesinin fizibilite çalışmasının tamamlanmış olduğunu belirten Başkan Ardic, "Ürün geliştirme ve üretim odaklı Ar-Ge yaklaşımıyla yeni bir teknopark modeli olan projemiz, 440 bin metrekaresi kullanılabilecek olarak üzere toplam 1,2 milyon metrekaare alan üzerinde konuşulacak. Farklı kiralama ve ortaklık modelleri inşa edeceğimiz yeni model teknoparkımız ASO Teknoloji Üssü, kentimizin sanayisi başta olmak üzere ülkemiz ekonomisine, yüksek teknolojiye ve katma değerli üretim anlamında çok önemli katkı sağlayacaktır. Tam kapasiteye ulaşmasıyla birlikte 843 firma, 18 bin yeni nitelikli istihdam ve 1,5 milyar dolar ihracata katkı öngörmekteyiz" dedi.